

โครงการการเรียนการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์

ธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวง จังหวัดชลบุรี

โดย

นายภูริช เจตนา เลขประจำตัวนิสิต 5832732123

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2561 เป็นเฟ็มข้อมูลจบับเต็มของโครงงานทางวิชาการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นเฟ็มข้อมูลของมีแต่มของโครงงานทางวิชาการที่ส่วย่านทางคณะที่สังกัด patract and full text of senior projects. In Chulalongkom University Intellectual Repository(C

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2561

นายภูริช เจตนา

ธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวง จังหวัดชลบุรี

STRUCTURAL GEOLOGY OF KHAO PHLU TA LUANG, CHONBURI PROVINCE

Mr. Phurit Chettana

A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Bachelor of Science Program in Geology

Department of Geology, Faculty of Science, Chulalongkorn University

Academic Year 2018

หัวข้อโครงงาน	ธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวง		
	จังหวัดซลบุรี		
โดย	นายภูริช เจตนา		
สาขาวิชา	ธรณีวิทยา		
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน	รองศาสตราจารย์ ดร.พิษณุพงศ์ กาญจนพยนต์		

วันที่ส่ง 13 ฟฤษภาคง 2512

วันที่อนุมัต<u>ิ 13 พฤษภาคม 256</u>2

An

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิษณุพงศ์ กาญจนพยนต์)

Project Title	STRUCTURAL GEOLOGY OF KHAO PHLU TA LUANG,
	CHONBURI PROVINCE
Ву	Mr. Phurit Chettana
Field of Study	Geology
Project Advisor	Associate Professor Pitsanupong Kanjanapayont, Dr.rer.nat.

Submitted date <u>13 May 2019</u> Approval date <u>13 May 2019</u>

of a

Project Advisor

(Associate Professor Pitsanupong Kanjanapayont, Dr.rer.nat.)

หัวข้อโครงงาน: ธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวง จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัย: นายภูริช เจตนา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ: รองศาสตราจารย์ ดร.พิษณุพงศ์ กาญจนพยนต์

ภาควิชา: ธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

เขาพลูตาหลวงอยู่ในบริเวณที่เป็นตะกอนพอกตัวรูปลิ่มอันเกิดจากการมุดตัวของแผ่นธรณีมหาสมุทร ลงไปใต้แผ่นจุลทวีปอินโดจีน โดยเป็นบริเวณที่แสดงถึงการเป็นตะกอนที่มาจากทะเล ซึ่งหินที่พบมีลักษณะเป็น ชั้นหินชนวนที่ถูกเปลี่ยนลักษณะ การศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษาลักษณะธรณีวิทยาโครงสร้างและกลไกที่ทำให้เกิด โครงสร้างทางธรณีวิทยาของเขาพลูตาหลวง ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จากการวิเคราะห์ ข้อมูลธรณีวิทยาโครงสร้างในระดับมัชณิมภาคและระดับจุลภาคพบว่า โครงสร้างทางธรณีวิทยาของเขาพลูตา หลวงนั้นประกอบไปด้วยชั้นหินคดโค้ง รอยเลื่อนย้อน และแนวแตก 2 แนว ที่เป็นแนวแตกร่วมที่เกิดขึ้นพร้อม กันกับชั้นหินคดโค้ง โดยระนาบชั้นหินคดโค้งนั้นวางตัวอยู่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ โดยมีมุมเอียงเทไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ รอยเลื่อนย้อนนั้นวางตัวอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ มีมุมเอียงเทไป ทางทิศตะวันออก ซึ่งโครงสร้างทางธรณีวิทยาดังที่ได้กล่าวมานี้สัมพันธ์กับเหตุการณ์ตั้งแต่ช่วงที่แผ่นเปลือก โลกมหาสมุทรมุดตัวลงไปใต้แผ่นจุลทวีปอินโดจีนไปจนถึงช่วงที่แผ่นจุลทวีปสีบูมาสุเคลื่อนที่เข้ามาชนกับแผ่น จุลทวีปอินโดจีน โดยใช้เวลาตั้งแต่ช่วงปลายยุคคาร์บอนิเฟอรัสไปจนถึงต้นยุคจูแรสสิก

ภาควิชา	ธรณีวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต	bomin	
สาขาวิชา	ธรณีวิทยา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	92	
ปีการศึกษา_	2561			

Project Title: Structural geology of Khao Phlu Ta Luang, Chonburi Province

Researcher: Mr. Phurit Chettana

Advisor: Associate Professor Pitsanupong Kanjanapayont, Dr.rer.nat.

Department: Geology, Faculty of Science, Chulalongkorn University

Abstract

Khao Phlu Ta Luang is in area which is accretionary wedge occurred by subduction of oceanic plate beneath Indochina sub-continent. This area is the remnant of Paleotethyan rock which consists of the deformed slate. This study focused on structural geology characteristics and mechanisms that caused those structures of Khao Phlu Ta Luang, Phlu Ta Luang Subdistrict, Sattahip District, Chon buri Province. According to field data analysis in both mesoscopic scale and microscopic scale, this study found that geological structures of Khao Phlu Ta Luang consists of fold, reverse fault and 2 joint sets. These conjugate joints conform with the fold geometry. Fold axial plane is in NE-SW and dipping to the NW. Reverse fault strikes in N-S and dipping to the E. Geological structure is related with incidents started from oceanic plate subducted beneath Indochina sub-continent until the Sibumasu sub-continent collided with Indochina sub-continent. These incidents took time from Early Carboniferous to Early Jurassic.

Department	Geology	Student's Signature	225 prind	
Field of Study	Geology	Advisor's Signature	09-12	
Academic Year	2018			

กิตติกรรมประกาศ

เหนือสิ่งอื่นใด ข้าพเจ้าขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิษณุพงศ์ กาญจนพยนต์ ผู้ซึ่งเป็นที่ปรึกษา ในโครงงานนี้ นอกเหนือจากการแนะนำ แนะแนว และให้ความรู้ในด้านวิชาการตั้งแต่ในขณะที่ข้าพเจ้าทำ โครงงานนี้ตั้งแต่เริ่มจนจบ อาจารย์ได้เสียสละเวลาให้ความช่วยเหลือในการออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูล รวม ไปถึงการให้กำลังใจในการทำงานให้แล้วเสร็จ ตลอดจนติดตามและให้ผลตอบกลับเมื่องานลุล่วง

ขอขอบคุณ อาจารย์ วิโรจน์ ดาวฤกษ์ ที่เป็นผู้ให้คำแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ศึกษาใน โครงงานนี้ รวมทั้งความดูแลเอาใจใส่ที่อาจารย์ได้มอบให้ข้าพเจ้า

รวมทั้งขอขอบคุณ ดร. อภิสิทธิ์ ซาลำ ดร.สุคนเมธ จิตรมหันตกุล และอาจารย์ท่านอื่นๆอีกหลายท่าน ในภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความรู้ แนะนำ และซี้ให้ข้าพเจ้าได้ เห็นสิ่งต่างๆตั้งแต่ข้าพเจ้าได้เข้ามาสู่ภาควิชาจวบจนที่ข้าพเจ้าได้ทำโครงงานนี้จนสำเร็จ

นอกจากนั้นข้าพเจ้าก็ขอขอบคุณบุคลากรภายในภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย สำหรับการที่พวกท่านได้ให้ความช่วยเหลือในด้านงานเอกสารหรือด้านเทคนิคต่างๆ

ขอขอบคุณ นาย อนุพงศ์ วีระพันธ์ นาย แดน ปิ่นเฉลียว และนาย ณัฐนิธิ สุธีรพงศ์พันธ์ที่ได้ให้ความ ช่วยเหลือข้าพเจ้าในการออกภาคสนาม และขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือข้าพเจ้า เสมอมา

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	i
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ii
กิตติกรรมประกาศ	iii
สารบัญ	iv
สารบัญรูปภาพ	vi
บทที่ 1 บทน้ำ (Introduction)	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 จุดประสงค์	2
1.3 พื้นที่ศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ธรณีวิทยาของพื้นที่ศึกษาและระเบียบวิธีวิจัย (Geology of study area and methodology)	
2.1 ธรณีวิทยาของพื้นที่ศึกษา	5
2.2 ธรณีแปรสัณฐานของพื้นที่ศึกษา	6
2.3 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.4 ระเบียบวิธีวิจัย	10
บทที่ 3 ผลการศึกษา (Results)	12
3.1 ธรณีวิทยาของหินในพื้นที่ศึกษา	12
3.2 ธรณีวิทยาโครงสร้าง	14
3.2.1 ระดับมัชฌิมภาค	14
3.2.2 ระดับจุลภาค	23
บทที่ 4 อภิปรายผล (Discussion)	26
4.1 ลักษณะรูปแบบโครงสร้าง	26

หัวข้อ	หน้า
4.2 กลไกการเกิดโครงสร้างทางธรณีวิทยา	28
4.3 วิวัฒนาการธรณีแปรสัณฐาน	29
บทที่ 5 สรุปผล (Conclusion)	31
เอกสารอ้างอิง (Reference)	
ภาคผนวก (Appendix)	34

สารบัญรูปภาพ

		หน้า
รูปที่ 1.1	แสดงการกระจายตัวของแผ่นจุลทวีปบริเวณประเทศไทย บริเวณที่เป็นพื้นที่ที่แสดงถึงลักษณะ ของการมีต้นกำเนิดมาจากร่องทะเลพาเลโอธีทิสถูกแสดงไว้ด้วยพื้นที่จุดสีชมพู และแสดง ตำแหน่งของพื้นที่ศึกษา ถูกแสดงไว้ด้วยบริเวณพื้นที่สีชมพูในกรอบสีแดง (Sone et al., 2012)	2
รูปที่ 1.2	แสดงบางส่วนของแผนที่มาตราส่วน1:50,000 อำเภอสัตหีบ ลำดับชุด L7018 ระวาง 5134 II (ภาพบน)แสดงพื้นที่ของเขาพลูตาหลวง ต.พลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี ที่เป็นพื้นที่ศึกษา (กรอบสีขาว) (ภาพล่าง)	3
รูปที่ 2.1	แสดงแผนที่ธรณีวิทยาบริเวณตอนใต้ของจังหวัดชลบุรีและพื้นที่ศึกษา (วงกลมสีแดง) (DMR, 2007)	5
รูปที่ 2.2	แสดงการกระจายตัวของแผ่นจุลทวีปทางธรณีแปรสัณฐานบริเวณประเทศไทย (ปรับปรุงจาก Sone et al., 2012; Metcalfe, 2013) (ภาพซ้าย) แสดงลำดับเหตุการณ์ ทางธรณีแปรสัณฐานที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย จาก (a) จนถึง (f) (Metcalfe,2013) (ภาพขวา)	6
รูปที่ 2.3	แสดงพื้นที่ที่เป็นบริเวณตะกอนพอกตัวรูปลิ่มที่เกิดจากการมุดตัวของแผ่นเปลือกโลก มหาสมุทรบริเวณภาคตะวันออกของประเทศไทย (Sone et al., 2012)	7
รูปที่ 2.4	แสดงภาพของหินโผล่บริเวณเขาพลูตาหลวง จ.ชลบุรี (ภาพช้าย) แสดงภาพเขียนโครงสร้างทางธรณีวิทยาของหินโผล่บริเวณเขาพลูตาหลวง จ.ชลบุรี (ภาพขวา) (Chaodumrong et al., 2002)	8
รูปที่ 2.5	แสดงการกระจายตัวของหน่วยหินบริเวณตอนใต้ของจังหวัดชลบุรี ประเทศไทย (M. Ridd., 2011)	9
รูปที่ 2.6	แสดงภาพตัวอย่างของการกำหนดตำแหน่งบนสเตอรีโอกราฟิก (ภาพซ้าย) (unomaha.edu) แสดงภาพตัวอย่างของแผนภาพรปกหลาบ (ภาพขวา) (uses.eov)	10
รูปที่ 3.1	แสดงภาพของพื้นที่ศึกษาบริเวณเขาพลูตาหลวง ต.พลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี (กรอบสีขาว) และแสดงตำแหน่งของจุดศึกษาที่ 1 (กากบาทสีแดง) และจุดศึกษาที่ 2 (กากบาทสีเหลือง)	12
รูปที่ 3.2	แสดงชั้นหินชนวนบริเวณพื้นที่ศึกษา	13
รูปที่ 3.3	แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะริ้วขนานของแร่ควอตซ์และแร่ไมก้าในแบบ PPL (ภาพซ้าย) และ XPL (ภาพขวา)	13
รูปที่ 3.4	แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะการเรียงตัวในแนวใกล้เคียงกันของแร่ไมก้าบางส่วน (เส้นสีแดง) (ภาพขวา) และภาพที่ไม่ได้ขีดเส้นสีแดง (ภาพซ้าย)	13

		หน้า
รูปที่ 3.5	หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 1 แสดงแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ -ตะวันตกเฉียงใต้ (เส้นสีดำ) และรอยเลื่อนย้อน (เส้นสีแดง) (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่ง ค่าแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 1 ด้วยข้อมูล จำนวน 83 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของระนาบริ้วขนานในทิศตะวันออกเฉียงใต้ (ภาพล่าง)	14
รูปที่ 3.6	หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 2 แสดงแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ -ตะวันออกเฉียงใต้ (เส้นสีดำ) รอยเลื่อนย้อน (เส้นสีแดง) และรอยแตก (เส้นสีเหลือง) (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่งค่าแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานลงบนสเตอรีโอกราฟิก ในจุดศึกษาที่ 2 ด้วยข้อมูลจำนวน 89 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของระนาบริ้วขนานในทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพล่าง)	15
รูปที่ 3.7	แสดงความถี่ของข้อมูลในแต่ละทิศทางของค่าการวางตัวระนาบริ้วขนานจากจุดศึกษาทั้งสองแห่ง จากข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าค่าการวางตัวของระนาบริ้วขนานนั้นมี 2 แนว คือการวางตัว ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และการวางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้	16
รูปที่ 3.8	หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 1 แสดงแนวการวางตัวของรอยเลื่อนย้อนในทิศเหนือ-ใต้ (เส้นสีแดง) และรอยแตกย่อยที่แตกออกมาจากรอยเลื่อนย้อน (เส้นสีเหลือง) (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่ง ค่าแนวการวางตัวของรอยเลื่อนลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 1 ด้วยข้อมูลจำนวน 34 ข้อมูล แสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของรอยเลื่อนในทิศตะวันออกเฉียงใต้ (ภาพล่าง)	17
รูปที่ 3.9	หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 2 แสดงแนวการวางตัวของรอยเลื่อนย้อนในทิศเหนือ-ใต้ (ระนาบสีแดง) รอยแตก (เส้นสีเหลือง) และระนาบริ้วขนาน (เส้นสีดำ) (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่ง ค่าแนวการวางตัวของรอยเลื่อนลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 2 ด้วยข้อมูล จำนวน 4 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของรอยเลื่อนในทิศตะวันออก (ภาพล่าง)	18
รูปที่ 3.10	0 แสดงความถี่ของข้อมูลในแต่ละทิศทางของค่าการวางตัวระนาบรอยเลื่อนย้อนจากจุดศึกษา ทั้งสองแห่ง ข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าค่าการวางตัวของระนาบรอยเลื่อนย้อนนั้นวางตัว อยู่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้	19
รูปที่ 3.11	หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 1 แสดงแนวการวางตัวของแนวแตกสองแนวที่วางตัวทำมุมกัน (เส้นสีเขียวและระนาบสีฟ้า) โดยวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ และแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่ง ค่าแนวการวางตัวของแนวแตกลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 1 ด้วยข้อมูลจำนวน 25 ข้อมูล แสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของแนวแตกในทิศตะวันออกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพล่าง)	20

	หน้า
รูปที่ 3.12 หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 2 แสดงแนวการวางตัวของแนวแตกสองแนวที่วางตัวทำมุมกัน (ระนาบสีเขียวและเส้นสีฟ้า) โดยวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และ แนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่ง ค่าแนวการวางตัวของแนวแตกลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 2 ด้วยข้อมูลจำนวน 21 ข้อมูล แสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของแนวแตกในทิศตะวันออกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพล่าง)	21
รูปที่ 3.13 แสดงความถี่ของข้อมูลในแต่ละทิศทางของค่าการวางตัวระนาบแนวแตกจากจุดศึกษาทั้งสองแห่ง จากข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าค่าการวางตัวของระนาบแนวแตกนั้นมี 2 แนว คือการวางตัวใน ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และการวางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้	22
รูปที่ 3.14 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะการเรียงตัวในแนวใกล้เคียงกันของแร่ไมก้าบางส่วน (เส้นสีแดง) (XPL) (ภาพขวา) และในแบบ PPL (ภาพซ้าย)	23
รูปที่ 3.15 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะชั้นหินคดโค้งจุลที่สังเกตได้จากแนวการเรียงตัวของ แร่ไมก้าที่โค้งเข้าหากัน (เส้นประสีเหลือง) (XPL) (ภาพขวา) และแบบ PPL (ภาพซ้าย)	23
รูปที่ 3.16 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะชั้นหินคดโค้งจุลที่สังเกตได้จากการคดโค้งของ สายแร่ควอตซ์ (วงกลมสีเหลือง) (XPL) (ภาพขวา) และแบบ PPL (ภาพซ้าย)	24
รูปที่ 3.17 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะเนื้อหินบดที่สังเกตได้จากผลึกแร่ควอตซ์ในสายแร่ แสดงการแตกหักของผลึก ภาพแบบ PPL (ภาพซ้าย) และภาพแบบ XPL (ภาพขวา)	24
รูปที่ 3.18 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะการถูกบีบของแนวริ้วขนานด้วยสายแร่ควอตซ์ โดยมี ลักษณะเว้าโค้งและมีการสูญเสียมวล ภาพแบบ PPL (ภาพซ้ายบน) และแบบ XPL (ภาพขวาบน) แสดงค่าการวางตัวของแผ่นหินบางบนการกำหนดตำแหน่งบนสเตอริโอกราฟิก แสดงให้เห็นว่า แผ่นหินบางวางตัวอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ และมีการเอียงเทไปทางทิศตะวันตก (ภาพล่าง)	25
รูปที่ 4.1 แสดงการกระจายตัวของขั้ว (pole) ของข้อมูลแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานจากทั้งสองจุดศึกษา	26
รูปที่ 4.2 แสดงค่าการวางตัวของระนาบชั้นหินคดโค้งที่ได้จากการคำนวนด้วยข้อมูลการวางตัวของ ระนาบริ้วขนานจากทั้งสองจุดศึกษา (เส้นโค้งสีดำ) และขั้วของระนาบนั้น (จุดสีดำ)	26
รูปที่ 4.3 แสดงแบบจำลองของพื้นที่ศึกษาก่อนการถูกเปลี่ยนลักษณะ (deformation)	28
รูปที่ 4.4 แสดงแบบจำลองของพื้นที่ศึกษาที่ถูกแรงบีบอัดในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ (ลูกศรสีแดง) ซึ่งทำให้เกิดชั้นหินคดโค้ง (พื้นผิวสีเทา) ริ้วขนาน (เส้นประสีเทาและแถบสีเทาสั้น) และการเรียงตัวของแร่ไมก้า (เส้นสีแดง) รวมทั้งทำให้เกิดชั้นหินคดโค้งจุล (วงกลมซ้าย) และแนวแตกทั้งสองแนว (แนวเส้นสีฟ้าและแนวเส้นสีเขียว)	28

	หน้า
ร ูปที่ 4.5 แสดงแบบจำลองของพื้นที่ศึกษาที่ถูกแรงบีบอัดในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก (ลูกศรสีเหลือง) ซึ่งทำให้เกิดรอยเลื่อนย้อน (ระนาบสีแดง) และการถูกบีบของริ้วขนานด้วยสายแร่ควอตซ์กับ เนื้อหินบด (วงกลมสีแดง)	29
ร ูปที่ 4.6 แสดงแบบจำลองธรณีแปรสัณฐาน โดยพื้นที่ศึกษาอยู่ในสี่เหลี่ยมสีแดงซึ่งตั้งอยู่บน ตะกอนพอกตัวสามเหลี่ยม โครงสร้างทางธรณีวิทยาที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ศึกษา คาดว่าสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปลายยุคคาร์บอนิเฟอรัสถึงต้นยุคจูแรสสิก (Metcalfe, 2013)	30

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ประเทศไทยนั้นตั้งอยู่บนแผ่นจุลทวีปสองแผ่นคือแผ่นจุลทวีปสีบูมาสุ (Sibumasu) ที่ครอบคลุมพื้นที่ ด้านตะวันตกและแผ่นจุลทวีปอินโดจีน (Indochina) ที่ครอบคลุมพื้นที่ด้านตะวันออก โดยพื้นที่ที่อยู่ตรงกลาง ระหว่างแผ่นจุลทวีปทั้งสองเป็นพื้นที่ของหมู่เกาะรูปโค้งภูเขาไฟที่ถูกเรียกว่าหมู่เกาะรูปโค้งภูเขาไฟสุโขทัย (Sukhothai volcanic arc) โดยด้านตะวันออกนั้นจะมีแนวรอยต่อที่อยู่ระหว่างหมู่เกาะรูปโค้งภูเขาไฟสุโขทัย และแผ่นจุลทวีปอินโดจีนที่เรียกว่าตะเข็บธรณีน่าน (Nan suture) ที่บริเวณภาคเหนือของประเทศไทยและ ตะเข็บธรณีสระแก้ว (Sa Kaeo suture) ที่บริเวณภาคตะวันออกของประเทศไทย และในด้านตะวันตกนั้นจะมี รอยต่อที่อยู่ระหว่างหมู่เกาะรูปโค้งภูเขาไฟสุโขทัยและแผ่นจุลทวีปสีบูมาสุที่เรียกว่าตะเข็บธรณีเชียงใหม่ (Chiang Mai suture) ที่บริเวณภาคเหนือของประเทศไทยและเส้นธรณีแปรสัณฐานแกลง (Klaeng tectonic line) ซึ่งเป็นตะเข็บธรณีสมมติ (cryptic suture) ที่บริเวณภาคตะวันออกของประเทศไทย

หมู่เกาะรูปโค้งภูเขาไฟสุโขทัยได้ถูกแบ่งออกไว้เป็นสามบริเวณที่เรียกว่าศิลาภูมิประเทศ (terrane) ซึ่ง แยกออกจากกันด้วยรอยเลื่อนโดยประกอบไปด้วย ศิลาภูมิประเทศหลินชาง (Lincang terrane) ที่อยู่เหนือสุด และครอบคลุมพื้นที่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศจีน ถัดลงมาเป็นศิลาภูมิประเทศสุโขทัย (Sukhothai terrane) และใต้สุดเป็นศิลาภูมิประเทศจันทบุรี (Chantaburi terrane) ซึ่งพื้นที่บนแผ่นจุลทวีปสึบูมาสุ ทางด้านตะวันตกที่อยู่ติดกับศิลาภูมิประเทศจันทบุรีทางภาคตะวันออกของประเทศไทย ครอบคลุมจังหวัด ชลบุรีและจังหวัดระยอง (รูปที่ 1.1) นั้นได้มีบริเวณที่เป็นหลักฐานที่แสดงถึงร่องทะเลพาเลโอทีธีสในอดีตที่ หลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน (Chaodumrong et al., 2002) โดยพิจารณาจากลักษณะชนิดหินของพื้นที่ ซึ่งบริเวณ นั้นได้ครอบคลุมไปถึงเขาพลูตาหลวง ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นไปที่การศึกษาเกี่ยวกับธรณีวิทยาโครงสร้าง ลักษณะชนิดหิน ศิลาวรรณาของเขา พลูตาหลวง ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาลักษณะธรณีโครงสร้างของพื้นที่และ กลไกที่ทำให้เกิดลักษณะต่างๆเหล่านั้น

รูปที่ 1.1 แสดงการกระจายตัวของจุลทวีปบริเวณประเทศไทย บริเวณที่เป็นพื้นที่ที่แสดงถึงลักษณะของการมี ต้นกำเนิดมาจากร่องทะเลพาเลโอธีทิสถูกแสดงไว้ด้วยพื้นที่จุดสีชมพู และแสดงตำแหน่งของพื้นที่ศึกษา ถูก แสดงไว้ด้วยบริเวณพื้นที่สีชมพูในกรอบสีแดง (Sone et al., 2012)

1.2 จุดประสงค์

- เพื่อศึกษาลักษณะธรณีวิทยาโครงสร้างบริเวณเขาพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวดชลบุรี
- เพื่ออธิบายกลไกที่ทำให้เกิดโครงสร้างทางธรณีวิทยาบริเวณเขาพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1.3 พื้นที่ศึกษา

เขาพลูตาหลวงตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภาคตะวันออก โดยอยู่ในตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัด ชลบุรี เป็นภูเขาที่มีแนววางตัวอยู่ในทิศเหนือ-ใต้ มีพื้นที่ประมาณ 2 ตารางกิโลเมตร กว้างประมาณ 1 กิโลเมตร ยาวประมาณ 2 กิโลเมตร (รูปที่ 1.2) ภูเขาลูกนี้เคยมีการทำเหมืองมาก่อน โดยการทำเหมืองหิน (quarry) และ นำหินที่ได้จากภูเขานี้ไปใช้ในการสร้างสนามบินอู่ตะเภาที่อยู่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเหมืองหินที่ได้ถูกเปิดไว้นี้เองที่ แสดงให้เห็นหินโผล่อย่างชัดเจน

รูปที่ 1.2 แสดงบางส่วนของแผนที่มาตราส่วน1:50,000 อำเภอสัตหีบ ลำดับชุด L7018 ระวาง 5134 II (ภาพบน) แสดงพื้นที่ของเขาพลูตาหลวง ต.พลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี ที่เป็นพื้นที่ศึกษา (กรอบสีขาว) (ภาพล่าง)

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวงจะทำการศึกษาในระดับมัชฌิมภาค (mesoscopic) และระดับจุลภาค (microscopic) โดยการศึกษาระดับมัชณิมภาคนั้นจะศึกษาโดยทำการเก็บข้อมูลจาก ภาคสนาม ได้แก่ ค่าแนววางตัวของชั้นหิน ชั้นหินคดโค้ง รอยเลื่อน แนวแตก และโครงสร้างแนวเส้นอื่นๆที่พบ ในพื้นที่ศึกษาและนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการกำหนดตำแหน่งบนสเตอริโอกราฟิก (stereographic plot) และแผนภาพกุหลาบ (rose diagram) ส่วนในระดับจุลภาคนั้นจะทำการศึกษาศิลาวรรณาและโครงสร้างขนาด เล็กในแผ่นหินบางภายใต้กล้องจุลทรรศน์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ทราบลักษณะธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
- ทราบกลไกที่ทำให้เกิดโครงสร้างทางธรณีวิทยาของเขาพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

ธรณีวิทยาของพื้นที่ศึกษาและระเบียบวิธีวิจัย

(Geology of study area and methodology)

2.1 ธรณีวิทยาของพื้นที่ศึกษา

จากแผนที่ทางธรณีวิทยาของจังหวัดชลบุรี (รูปที่ 2.1) พบว่าบริเวณเขาพลูตาหลวงนั้นอยู่ในหินยุค คาร์บอนิเฟอรัส-เพอร์เมียน(CP) และจากงานของวรกิจ ขาวจันทร์ วารุณี ยะถากรรม และวรินทรา เทพจู ในปี 2015 ซึ่งรายงานว่าหินยุคคาร์บอนิเฟอรัส-เพอร์เมียนนั้นอยู่ในกลุ่มหินแก่งกระจาน หมวดหินพลูตาหลวง หมู่ หินแสมสาร โดยจะประกอบไปด้วยหินเซิร์ต หินทราย หินดินดาน และหินดินดานเนื้อปนถ่าน พบหินปูนแทรก เป็นเลนส์ หินจะมีการคดโค้ง ถูกแปรสภาพ โดยหินเซิร์ตมีลักษณะชั้นบาง ๆ และสลับกันอยู่ระหว่างชั้นที่เป็น เนื้อดินและเนื้อซิลิกา หินทรายเป็นพวกหินทรายสะอาดเนื้อหิน (lithic arenite) ประกอบด้วยควอตซ์ ค่อนข้างมาก เม็ดควอตซ์มีลักษณะกึ่งมนถึงกึ่งเหลี่ยมการคัดขนาดไม่ดี นอกจากนี้ยังมีเศษหินอยู่ด้วย ชั้นหิน ทรายบางบริเวณมีสีน้ำตาลแดง มีรอยแตกมากเนื้อหินค่อนข้างผุ ชั้นหินดินดานที่แทรกอยู่ทั่วไปในชั้นหินเซิร์ต ส่วนใหญ่แสดงชั้นอย่างดีและมีสีน้ำตาลในบางชั้นมีปริมาณของเนื้อคาร์บอนมาก ทำให้เห็นเป็นสีเทาดำ นอกจากนี้ยังพบหินปูนเป็นเลนส์หนาอีกหลายๆพื้นที่ พบร่องรอยซากดีกดำบรรพ์เป็นพวกหอยสองฝาที่ไม่ สามารถระบุได้ พบว่าในส่วนบนของหินหมวดนี้จะเป็นหินทรายและหินดินดาน ที่มีแร่ไมกาปะปนเป็น ส่วนประกอบมากกว่าในส่วนล่าง และจะค่อยๆเปลี่ยนไปเป็นหินขนวนเนื้อจุด (spotted slate) และหินโคลน เนื้อจุด (spotted mudstone) เนื่องจากกระบวนการแปรสัมผัสโดยอิทธิพลของหินแกรนิต หินหมวดนี้หนาไม่ น้อยกว่า 800 เมตร เป็นการสะสมตัวในบริเวณไหล่ทวีปที่มีน้ำลึกเนื่องจากกษชั่นหินเซิร์ตเป็นส่วนใหญ่

รูปที่ 2.1 แสดงแผนที่ธรณีวิทยาบริเวณตอนใต้ของจังหวัดชลบุรีและพื้นที่ศึกษา (วงกลมสีแดง) (DMR, 2007)

2.2 ธรณีแปรสัณฐานของพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษาตั้งอยู่บนขอบด้านตะวันออกของแผ่นจุลทวีปสีบูมาสุ มีลักษณะเป็นหินจากตะกอนทะเล โบราณที่เกิดจากตะกอนพอกตัวรูปลิ่ม โดยอยู่ติดกันกับพื้นที่แกลง (Klaeng Zone) ที่เป็นส่วนหนึ่งของแนว ภูเขาไฟคดโค้งสุโขทัย และถัดไปทางตะวันออกจะเป็นพื้นที่สระแก้ว-จันทบุรีที่เป็นส่วนหนึ่งของแอ่งตะกอน หลังแนวภูเขาไฟคดโค้งน่าน (Nan back-arc basin) ซึ่งอยู่ติดกับขอบด้านตะวันตกของแผ่นจุลทวีปอินโดจีน (รูปที่ 2.2)

พื้นที่ที่เป็นหินจากตะกอนทะเลโบราณดังเช่นพื้นที่ศึกษาของงโครงงานนี้นั้นได้เกิดมาจากการมุดตัว (subduction) ของแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทรลงไปใต้แผ่นจุลทวีปอินโดจีนซึ่งได้ทำให้เกิดการพอกตัวของ ตะกอนรูปลิ่ม โดยเกิดขึ้นในช่วงยุคคาร์บอนิเฟอรัสตอนปลายถึงยุคเพอร์เมียนตอนต้น (รูปที่ 2.2 (a)) เป็นผล ทำให้ช่วงยุคนี้เป็นช่วงที่พื้นที่ศึกษาเริ่มถูกแรงบีบอัดในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก

ต่อจากนั้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคือการแยกตัวของแผ่นจุลทวีปสึบูมาสุออกมาจากแผ่นเปลือกโลกกอนด์ วานา ในยุคเพอร์เมียนตอนต้นถึงตอนกลาง แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงมีการมุดของแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทร เกิดขึ้นอยู่ (รูปที่ 2.2 (b)) และหลังจากนั้นแผ่นจุลทวีปสึบูมาสุก็ได้เคลื่อนที่ไปเรื่อยๆจนเข้าชนกับแผ่นจุลทวีป อินโดจีนในช่วงยุคไทรแอสสิกตอนปลายถึงยุคจูแรสสิกตอนต้น เป็นผลทำให้พื้นที่ศึกษาที่เป็นตะกอนพอกตัว รูปลิ่มถูกแรงบีบอัดในแนวตะวันออก-ตะวันตกอีกครั้ง (รูปที่ 2.2 (d))

หลังจากนั้นแผ่นจุลทวีปเบอร์มาตะวันตกก็ได้เคลื่อนที่เข้ามาชนกับแผ่นจุลทวีปสึบูมาสุ โดยมีแนว รอยต่อในแนวประมาณทิศเหนือ-ใต้ ในช่วงปลายยุคครีเทเชียส (รูปที่ 2.2 (e)) และก็ทำให้พื้นที่ของประเทศ ไทยโดยรวมยังคงได้รับแรงบีบอัดในแนวตะวันออก-ตะวันตก

และในท้ายที่สุด ในช่วงมหายุคซีโนโซอิก แผ่นเปลือกโลกอินเดียได้เคลื่อนที่เข้ามาชนกับแผ่นเปลือก โลกยูเรเซีย (รูปที่ 2.2 (f)) โดยมีแนวรอยต่อการชนอยู่ในทิศประมาณเหนือ-ใต้ ทำให้ประเทศไทยโดยรวมถูก แรงบีบอัดในแนวทิศเหนือ-ใต้และแรงดึงออกในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก

2.3 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยของ Sone ในปี 2012 ที่ได้กล่าวว่าบริเวณเขาพลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี นั้นอยู่ใน พื้นที่ของตะกอนพอกรูปลิ่มที่เคยเป็นส่วนหนึ่งของทะเลโบราณมาก่อน (รูปที่ 2.3) โดยในปัจจุบันได้อยู่บนแผ่น จุลทวีปสึบูมาสุและมีองค์ประกอบเป็นตะกอนที่มาจากทะเล นอกจากนี้เขายังได้กล่าวถึงการพบลำดับชั้นหิน เซิร์ตสีแดงชั้นหนา และมีลักษณะของชั้นหินคดโค้งหน้าจั่ว (chevron fold) ที่มุมระหว่างแขนของชั้นหินคด โค้ง (interlimb angle) ค่อนข้างแคบ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากลักษณะชนิดหินจะถูกตีความได้ว่าเป็นส่วนที่ หลงเหลืออยู่ของตะกอนทะเลที่ถูกดันขึ้นมาสะสมตัวอยู่บนแผ่นจุลทวีปสึบูมาสุ นอกจากนี้ลำดับชั้นหินที่พบ บริเวณนี้ยังปรากฏในลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับหินเซิร์ตฝางที่มีอยู่ในเขตอินทนนท์ (Inthanon Zone) ซึ่งอายุ อยู่ในช่วงยุคดีโวเนียน-ไทรแอสสิก เพียงแต่ว่ายังไม่ทราบอายุของชั้นหินบริเวณเขาพลูตาหลวงนี้

รูปที่ 2.3 แสดงพื้นที่ที่เป็นบริเวณตะกอนพอกตัวรูปลิ่มที่ เกิดจากการมุดตัวของแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทรบริเวณ ภาคตะวันออกของประเทศไทย

(Sone et al., 2012)

จากงานวิจัยของ Chaodumrong และคณะในปี 2002 ซึ่งได้ทำการศึกษาธรณีวิทยาบริเวณเขาพลูตา หลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี พบว่าบริเวณเขาพลูตาหลวงได้พบหินโผล่ที่เป็นหน้าผา มีความสูงประมาณ 15 เมตร ซึ่งประกอบไปด้วยชั้นหินเชิร์ตบางสีเทาถึงเทาอ่อนแทรกสลับบางๆกับชั้นหินดินดาน โดยความหนาของชั้นหิน มีตั้งแต่ 1 เซนติเมตร ไปจนถึง 10 เซนติเมตร โดยพบว่าชั้นหินส่วนมากมีความหนาน้อยกว่า 5 เซนติเมตร และ พบว่าชั้นหินดินดานจะมีความหนาที่น้อยกว่า ซึ่งพบว่าลักษณะที่พบในชั้นหินนั้นมีทั้งรอยเลื่อยและชั้นหินคด โค้งที่มีระนาบแกนวางตัวอยู่ในทิศ 170°/40° W โดยเอียงเทไปทางทิศตะวันตกซึ่งเกือบจะขนานไปกับระนาบ การวางตัวของชั้นหิน (190°/40° W) ชั้นหินคดโค้งมุมแคบ (tight fold) และชั้นหินคดโค้งนอนทับ (recumbent fold) ถูกพบอยู่ในบริเวณนี้เช่นกัน โดยน่าจะเกิดจากการมุดตัวของแผ่นจุลทวีปอินโดจีนที่ลงไป ใต้แผ่นจุลทวีปสีบูมาสุในทางตะวันตก รอยเลื่อนที่พบในบริเวณนี้วางตัวอยู่ในแนวเกือบทิศเหนือ-ใต้ แต่ไม่ สามารถวัดระยะเลื่อนตัวด้วย รูปของหินโผล่ถูกแสดงไว้ในรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 แสดงภาพของหินโผล่บริเวณเขาพลูตาหลวง จ.ชลบุรี (ภาพซ้าย) แสดงภาพเขียนโครงสร้างทางธรณีวิทยาของหินโผล่บริเวณเขาพลูตาหลวง จ.ชลบุรี (ภาพขวา)

(Chaodumrong et al., 2002)

จากงานวิจัยของ M.F. Ridd ในปี 2011 ได้จัดจำแนกให้บริเวณเขาพลูตาหลวง ที่อยู่ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นั้นอยู่ในหน่วยหินปูนเกาะสีชัง (รูปที่ 2.5) โดยมีลักษณะเป็นเลนส์ของหินปูนแทรกอยู่ในลำดับ ชั้นหินอาร์จิลไลต์และหินควอตไซต์ที่มีการเปลี่ยนลักษณะอย่างซับซ้อน ซึ่งบริเวณเขาพลูตาหลวงพิกัด 12°41'30.00"N 100°58'0.00"E พบชั้นหินปูนวางตัวเอียงเท 40 องศาไปในทิศตะวันออกและมีรอยสัมผัส ชัดเจนกับหินดินดานและหินฟิลไลต์ผุพังที่ไม่แสดงชั้นการวางตัวสีกากีและสีน้ำตาล

รูปที่ 2.5 แสดงการกระจายตัวของหน่วยหินบริเวณตอนใต้ของจังหวัดชลบุรี ประเทศไทย

(M. Ridd., 2011)

2.4 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยของโครงงานนี้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. ศึกษาพื้นที่และวางแผนการเก็บข้อมูล

ศึกษางานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา ได้แก่ บทความวิจัย รายงานการวิจัย และรวบรวม ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แผนที่ภูมิประเทศและแผนที่ธรณีวิทยาจังหวัดชลบุรี

2. สำรวจและเก็บข้อมูลภาคสนาม

ศึกษาลักษณะชนิดหินและเก็บข้อมูลธรณีวิทยาโครงสร้างของหินโผล่ในพื้นที่ เช่น รอยเลื่อน แนวแตก ชั้นหินคดโค้ง เป็นต้น

3. วิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งเป็นสองส่วนคือ

การวิเคราะห์ระดับมัชฌิมภาค (mesoscopic)

การวิเคราะห์ระดับมัชฌิมภาคจะเป็นการวิเคราะห์โดยใช้การกำหนดตำแหน่งบนสเตอรีโอกราฟิก (stereographic plot) และแผนภาพรูปกุหลาบ (rose diagram) (รูปที่ 2.6)

รูปที่ 2.6 แสดงภาพตัวอย่างของการกำหนดตำแหน่งบนสเตอรีโอกราฟิก (ภาพซ้าย) (unomaha.edu)

แสดงภาพตัวอย่างของแผนภาพรูปกุหลาบ (ภาพขวา) (usgs.gov)

II. การวิเคราะห์ระดับจุลภาค (microscopic)

การวิเคราะห์ระดับจุลภาคนั้นจะศึกษาด้านศิลาวรรณาและโครงสร้างขนาดเล็กด้วยการศึกษาแผ่นหินบาง (thin section) ภายใต้กล้องจุลทรรศน์

4. แปลผลและสรุปข้อมูล

อภิปรายและสรุปผลการวิเคราะห์เพื่อหาลักษณะธรณีวิทยาโครงสร้างและกลไกที่ทำให้เกิดลักษณะ เหล่านั้นของพื้นที่บริเวณพื้นที่ศึกษา

5. นำเสนอและจัดทำรูปเล่มรายงาน

เป็นการนำเสนอผลงานในรูปแบบของการสัมมนา รวมทั้งจัดทำรูปเล่มรายงาน

บทที่ 3

ผลการศึกษา

(Results)

จากจุดศึกษาทั้งหมด 2 แห่งที่มีลักษณะเป็นหินโผล่จากการทำเหมืองเปิด (quarry) ที่บริเวณ เขาพลู ตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี ซึ่งได้ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยในโครงงานนี้กล่าวถึงด้วยการแบ่งเป็น 2 หัวข้อคือธรณีวิทยาของหินและธรณีวิทยาโครงสร้าง (รูปที่ 3.1)

รูปที่ 3.1 แสดงภาพของพื้นที่ศึกษาบริเวณเขาพลูตาหลวง ต.พลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี (กรอบสีขาว) และแสดง ตำแหน่งของจุดศึกษาที่ 1 (กากบาทสีแดง) และจุดศึกษาที่ 2 (กากบาทสีเหลือง)

3.1 ธรณีวิทยาของหินในพื้นที่ศึกษา

หินชนวน (slate)

หินชนวนที่พบในทั้งสองจุดศึกษามีสีสดสีดำ สีผุสีน้ำตาล สีเทาน้ำตาล มีความหนาของชั้นหินเฉลี่ย ประมาณ 5 ถึง 30 เซนติเมตรโดยมีการวางตัวของระนาบริ้วขนาน (foliation) เอียงเทไปทางตะวันออกเฉียง ใต้และทางตะวันออกเฉียงเหนือ (รูปที่ 3.2)

หินที่พบในทั้งสองจุดศึกษาเมื่อศึกษาภายใต้กล้องจุลทรรศน์ว่าองค์ประกอบแร่ส่วนใหญ่เป็นแร่เคลย์ และแร่ควอตซ์ รองลงมาเป็นแร่ไมกา และพบแร่เฟลด์สปาร์เล็กน้อย นอกจากนั้นยังพบลักษณะของริ้วขนานที่ เกิดจากการเรียงตัวแร่ควอตซ์ (รูปที่ 3.3) รวมทั้งยังพบการเรียงตัวของแร่ไมกาบางส่วน (รูปที่ 3.4)

รูปที่ 3.2 แสดงชั้นหินชนวนบริเวณพื้นที่ศึกษา

รูปที่ 3.3 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะริ้วขนานของแร่ควอตซ์และแร่ไมกา ในแบบ PPL (ภาพซ้าย) และ XPL (ภาพขวา)

รูปที่ 3.4 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะการเรียงตัวในแนวใกล้เคียงกันของแร่ ไมกาบางส่วน (เส้นสีแดง) (ภาพขวา) และภาพที่ไม่ได้ขีดเส้นสีแดง (ภาพซ้าย)

3.2 ธรณีวิทยาโครงสร้าง

3.2.1 ระดับมัชฌิมภาค

3.2.1.1 ระนาบริ้วขนาน

จุดศึกษาที่ 1

บริเวณจุดศึกษาที่ 1 พบแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตก เฉียงใต้ โดยมีค่าการวางตัวประมาณ 40°/30° SE โดยเอียงเทไปในทิศตะวันออกเฉียงใต้ (รูปที่ 3.5) โดย ระนาบริ้วขนานนั้นถูกตัดด้วยรอยเลื่อนย้อนที่เกิดขึ้นในพื้นที่

รูปที่ 3.5 หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 1 แสดงแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ (เส้นสีดำ) และรอยเลื่อนย้อน (เส้นสีแดง) (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่งค่าแนวการวางตัว ของระนาบริ้วขนานลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 1 ด้วยข้อมูลจำนวน 83 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนวการ เอียงเทของระนาบริ้วขนานในทิศตะวันออกเฉียงใต้ (ภาพล่าง)

จุดศึกษาที่ 2

บริเวณจุดศึกษาที่ 2 พบแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออก เฉียงใต้ โดยมีค่าการวางตัวประมาณ 310°/30° NE โดยเอียงเทไปในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ(รูปที่ 3.6) ระนาบริ้วขนานนั้นถูกตัดด้วยรอยเลื่อนย้อนที่เกิดขึ้นในพื้นที่

รูปที่ 3.6 หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 2 แสดงแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ (เส้นสีดำ) รอยเลื่อนย้อน (เส้นสีแดง) และรอยแตก (เส้นสีเหลือง) (ภาพบน) การกำหนด ตำแหน่งค่าแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนานลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 2 ด้วยข้อมูลจำนวน 89 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของระนาบริ้วขนานในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพล่าง)

โดยจากข้อมูลการวางตัวของระนาบริ้วขนานจากทั้งสองจุดศึกษา รวมทั้งหมด 171 ข้อมูล เมื่อนำ ข้อมูลไปใส่ในแผนภาพรูปกุหลาบ (rose diagram) นั้นพบว่ามีแนวการวางตัวทั้งหมด 2 แนว (รูปที่ 3.7) โดย อยู่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และในแนวตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้

รูปที่ 3.7 แสดงความถี่ของข้อมูลในแต่ละทิศทางของค่าการวางตัวระนาบริ้วขนานจากจุดศึกษาทั้งสองแห่ง จากข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าค่าการวางตัวของระนาบริ้วขนานนั้นมี 2 แนว คือการวางตัวในทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และการวางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้

3.2.1.2 รอยเลื่อน

จุดศึกษาที่ 1

บริเวณจุดศึกษาที่ 1 พบรอยเลื่อนหลายแนว โดยมีรอยเลื่อนขนาดใหญ่วางตัวอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ (รูปที่ 3.8) ซึ่งรอยเลื่อนอื่นๆในจุดศึกษานี้ก็มีทิศทางการวางตัวที่ใกล้เคียงกัน (รูปที่) โดยมีค่าการวางตัวเฉลี่ย ประมาณ 55°/ 40° SE รอยเลื่อนที่พบเป็นรอยเลื่อนย้อนและรอยเลื่อนย้อนมุมต่ำ

รูปที่ 3.8 หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 1 แสดงแนวการวางตัวของรอยเลื่อนย้อนในทิศเหนือ-ใต้ (เส้นสีแดง) และรอยแตกย่อยที่แตกออกมาจากรอยเลื่อนย้อน (เส้นสีเหลือง) (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่งค่าแนว การวางตัวของรอยเลื่อนลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 1 ด้วยข้อมูลจำนวน 34 ข้อมูลแสดงให้เห็น แนวการเอียงเทของรอยเลื่อนในทิศตะวันออกเฉียงใต้ (ภาพล่าง) จุดศึกษาที่ 2

บริเวณจุดศึกษาที่ 2 พบรอยเลื่อนย้อนที่ตัดระนาบริ้วขนานวางตัวอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยรอย เลื่อนย้อนที่พบนี้มีค่าการวางตัวเฉลี่ยประมาณ 15°/40° E มีทิศการเอียงเทอยู่ในทิศตะวันออก (รูปที่ 3.9)

รูปที่ 3.9 หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 2 แสดงแนวการวางตัวของรอยเลื่อนย้อนในทิศเหนือ-ใต้ (ระนาบสีแดง) รอยแตก (เส้นสีเหลือง) และระนาบริ้วขนาน (เส้นสีดำ) (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่งค่าแนวการวางตัวของ รอยเลื่อนลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 2 ด้วยข้อมูลจำนวน 4 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนวการเอียงเทของ รอยเลื่อนในทิศตะวันออก (ภาพล่าง)

โดยขากข้อมูลการวางตัวของระนาบรอยเลื่อนย้อนจากทั้งสองจุดศึกษา รวมทั้งหมด 36 ข้อมูล เมื่อนำ ข้อไปใส่ในแผนภาพกุหลาบนั้นพบว่าระนาบรอยเลื่อนย้อนของทั้งสองจุดศึกษานั้นมีการวางตัวอยู่ในแนวทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ (รูปที่ 3.10)

รูปที่ 3.10 แสดงความถี่ของข้อมูลในแต่ละทิศทางของค่าการวางตัวระนาบรอยเลื่อนย้อนจากจุดศึกษาทั้งสอง แห่ง ข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าค่าการวางตัวของระนาบรอยเลื่อนย้อนนั้นวางตัวอยู่ในแนวทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ จุดศึกษาที่ 1

บริเวณจุดศึกษาที่ 1 พบแนวแตก 2 แนวที่ทำมุมกัน โดยแนวแรกวางตัวอยู่ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ โดยมีค่าการวางตัวเฉลี่ยประมาณ 20°/ 80° SE และเอียงเทไปในทิศตะวันออกเฉียงใต้ ส่วน อีกแนวหนึ่งนั้นวางตัวอยู่ในทิศตะวันเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ มีค่าการวางตัวเฉลี่ยประมาณ 120°/60° SW และเอียงเทไปในทิศตะวันตกเฉียงใต้ (รูปที่ 3.11)

รูปที่ 3.11 หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 1 แสดงแนวการวางตัวของแนวแตกสองแนวที่วางตัวทำมุมกัน (เส้นสีเขียวและระนาบสีฟ้า) โดยวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และแนวทิศ ตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่งค่าแนวการวางตัว ของแนวแตกลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 1 ด้วยข้อมูลจำนวน 25 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนว การเอียงเทของแนวแตกในทิศตะวันออกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพล่าง)

จุดศึกษาที่ 2

บริเวณจุดศึกษาที่ 2 พบแนวแตกสองแนวที่ทำมุมกัน โดยแนวแรกวางตัวอยู่ในทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ โดยมีค่าการวางตัวเฉลี่ยประมาณ 63°/ 70° SE และเอียงเทไปในทิศ ตะวันออกเฉียงใต้ อีกแนวหนึ่งนั้นวางตัวอยู่ในทิศตะวันเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ มีค่าการวางตัวเฉลี่ย ประมาณ 120°/ 65° SW และเอียงเทไปในทิศตะวันตกเฉียงใต้ (รูปที่ 3.12)

รูปที่ 3.12 หินโผล่บริเวณจุดศึกษาที่ 2 แสดงแนวการวางตัวของแนวแตกสองแนวที่วางตัวทำมุมกัน (ระนาบสีเขียวและเส้นสีฟ้า) โดยวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และแนวทิศ ตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพบน) การกำหนดตำแหน่งค่าแนวการวางตัว ของแนวแตกลงบนสเตอรีโอกราฟิกในจุดศึกษาที่ 2 ด้วยข้อมูลจำนวน 21 ข้อมูลแสดงให้เห็นแนว การเอียงเทของแนวแตกในทิศตะวันออกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงใต้ ตามลำดับ (ภาพล่าง) โดยจากข้อมูลการวางตัวของระนาบแนวแตกจากทั้งสองจุดศึกษา รวมทั้งหมด 46 ข้อมูล เมื่อนำ ข้อมูลไปใส่ในแผนภาพรูปกุหลาบ พบว่ามีแนวการวางตัวของระนาบแนวแตกทั้งหมด 2 แนว (รูปที่ 3.13) โดย วางตัวอยู่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้

รูปที่ 3.13 แสดงความถี่ของข้อมูลในแต่ละทิศทางของค่าการวางตัวระนาบแนวแตกจากจุดศึกษาทั้งสองแห่ง จากข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าค่าการวางตัวของระนาบแนวแตกนั้นมี 2 แนว คือการวางตัวในทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และการวางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้

3.2.2 ระดับจุลภาค

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงลักษณะทางธรณีวิทยาโครงสร้างที่พบในแผ่นหินบาง (thin section) เมื่อสังเกต ภายใต้กล้องจุลทรรศน์

พบแถบการกระจุกตัวของแร่สีขาวจำพวกแร่ควอตซ์และแร่ไมกา นอกจากนั้นยังพบว่าแร่ไมกาส่วน ใหญ่นั้นได้เรียงตัวไปในทิศทางเดียวกัน (รูปที่ 3.14)

รูปที่ 3.14 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะการเรียงตัวในแนวใกล้เคียงกันของแร่ ไมกาบางส่วน (เส้นสีแดง) (XPL) (ภาพขวา) และในแบบ PPL (ภาพซ้าย)

ชั้นหินคดโค้งจุล (microfold)

พบชั้นหินคดโค้งจุลซึ่งเห็นได้จากแนวเส้นการเรียงกันของแร่ไมกา (รูปที่ 3.15) โดยแผ่นหินบางได้ตัด ผ่านระนาบตัดขวางชั้นหินคดโค้ง (fold profile) ซึ่งวางตัวในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้

รูปที่ 3.15 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะชั้นหินคดโค้งจุลที่สังเกตได้จากแนว การเรียงตัวของแร่ไมกาที่โค้งเข้าหากัน (เส้นประสีเหลือง) (XPL) (ภาพขวา) และ แบบ PPL (ภาพซ้าย)

นอกจากนั้นยังพบชั้นหินคดโค้งจุลจากลักษณะการคดโค้งของสายแร่ควอตซ์ โดยแผ่นหินบางได้ตัด ผ่านระนาบตัดขวางชั้นหินคดโค้งซึ่งวางตัวอยู่ในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ (รูปที่ 3.16)

รูปที่ 3.16 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะชั้นหินคดโค้งจุลที่สังเกตได้จากการคดโค้งของสาย แร่ควอตซ์ (วงกลมสีเหลือง) (XPL) (ภาพขวา) และแบบ PPL (ภาพซ้าย)

• เนื้อหินบด (mortar texture)

พบลักษณะของเนื้อหินบดของสายแร่ควอตซ์ในแผ่นหินบาง ซึ่งเป็นลักษณะ ที่แสดงการแตกของผลึก ของแร่ควอตซ์ (รูปที่ 3.17)

รูปที่ 3.17 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะเนื้อหินบดที่สังเกตได้จากผลึกแร่ควอตซ์ในสาย แร่แสดงการแตกหักของผลึก ภาพแบบ PPL (ภาพซ้าย) และภาพแบบ XPL (ภาพขวา)

การถูกบีบอัดของแนวริ้วขนานด้วยสายแร่ควอตซ์

พบลักษณะของการที่แนวริ้วขนานนั้นถูกบีบอัดด้วยสายแร่ควอตซ์และทำให้แนวริ้วขนานนั้นเกิดการ สูญเสียมวลและมีลักษณะเป็นแนวโค้งเว้าลงไป โดยแผ่นหินบางวางตัวอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ มีค่าการวางตัว ประมาณ 170°/60° E โดยเอียงเทไปในทิศตะวันตก (รูปที่ 3.18)

รูปที่ 3.18 แสดงภาพแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะการถูกบีบของแนวริ้วขนานด้วยสายแร่ควอตซ์ โดยมี ลักษณะเว้าโค้งและมีการสูญเสียมวล ภาพแบบ PPL (ภาพซ้ายบน) และแบบ XPL (ภาพขวาบน) แสดงค่าการวางตัวของแผ่นหินบางบนการกำหนดตำแหน่งบนสเตอริโอกราฟิก แสดงให้เห็นว่าแผ่นหิน บางวางตัวอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ และมีการเอียงเทไปทางทิศตะวันตก (ภาพล่าง)

อภิปรายผล

(Discussion)

ในบทนี้จะนำผลการศึกษาในบทที่ 3 ทั้งในระดับมัชณิมภาคและระดับจุลภาคมาใช้เพื่อวิเคราะห์ ลักษณะรูปแบบโครงสร้าง (structural style) กลไกของการเกิดโครงสร้างทางธรณีวิทยา (mechanism of structural geology) และวิวัฒนาการธรณีแปรสัณฐาน (tectonic evolution) ของเขาพลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

4.1 ลักษณะรูปแบบโครงสร้าง

จากค่าการวางตัวของระนาบริ้วขนานของขั้นหินจากจุดศึกษาที่ 1 และจุดศึกษาที่ 2 (รูปที่ 4.1) แสดง ให้เห็นถึงทิศทางการวางตัวที่เกือบจะตั้งฉากกัน จึงอาจจะเป็นไปได้ว่าทั้งสองจุดศึกษานี้อยู่บนแขนของชั้นหิน คดโค้ง (fold limb) คนละแขนกัน จึงนำค่าการวางตัวของระนาบริ้วขนานจากทั้งสองจุดมาใช้หาระนาบชั้นหิน คดโค้ง ซึ่งพบว่าระนาบชั้นหินคดโค้งที่ได้มานั้น (รูปที่) มีค่าการวางตัวประมาณ 250°/20° NW โดยวางตัวใน แนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และเอียงเทไปในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ นอกจากนั้นเมื่อ พิจารณาจากชั้นหินคดโค้งจุล (รูปที่ 3.15-3.16) พบว่าระนาบชั้นหินคดโค้งที่ได้จากแนวการวางตัวของแผ่นหิน บางก็บ่งบอกเช่นเดียวกันว่าระนาบชั้นหินคดโค้งจุลวางตัวอยู่ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้

โดยระนาบชั้นหินคดโค้งที่ได้ออกมาจากทั้งระดับมัชฌิมภาคและระดับจุลภาคนั้นบ่งบอกว่าเกิดจาก การถูกแรงบีบอัด (compression) ในแนวทิศตะวันตะเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้หรือก็คือแนวทิศ 340°

รูปที่ 4.1 แสดงการกระจายตัวของขั้ว (pole) ของข้อมูลแนวการวางตัวของระนาบริ้วขนาน จากทั้งสองจุดศึกษา

รูปที่ 4.2 แสดงค่าการวางตัวของระนาบชั้นหิน คดโค้งที่ได้จากการคำนวนด้วยข้อมูลการ วางตัวของระนาบริ้วขนานจากทั้งสองจุดศึกษา (เส้นโค้งสีดำ) และขั้วของระนาบนั้น (จุดสีดำ)

เมื่อพิจารณาจากแนวการวางตัวของระนาบแนวแตกทั้งสองแนว (รูปที่ 3.13) ที่น่าจะเป็นแนวแตก ร่วม (conjugate joint) และสามารถเกิดได้จากการเป็นแนวแตกร่วมเฉือน (shear conjugate joint) ที่เกิด จากแรงบีบอัดในแนวทิศประมาณ 340°-350° ทำให้บอกได้ว่าแนวแตกทั้งสองแนวนี้เป็นแนวแตกที่สัมพันธ์กับ การเกิดชั้นหินคดโค้ง (joint associated with fold) ที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับการเกิดชั้นหินคดโค้ง

นอกเหนือจากระนาบริ้วขนานแล้ว จากข้อมูลแนววางตัวของรอยเลื่อนย้อนที่พบในพื้นที่ศึกษา (รูปที่ 3.10) ที่วางตัวอยู่ในแนวตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้นั้นก็บ่งบอกถึงการถูกแรงบีบอัดในแนวทิศ ตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้เช่นเดียว แต่แรงบีบอัดที่ทำให้รอยเลื่อนย้อนเกิดขึ้นนั้นควรจะมีแน้วโน้ม ที่จะอยู่ใกล้กับแนวทิศตะวันออก-ตะวันตกมากกว่าหรือประมาณช่วง 270°-315°

แต่จากหลักฐานที่พบว่าระนาบริ้วขนานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชั้นหินคดโค้งนั้นถูกตัดด้วยรอยเลื่อนย้อน (รูปที่ 3.5-3.6) จึงเป็นการบ่งบอกว่าชั้นหินคดโค้งนั้นเกิดขึ้นมาก่อนรอยเลื่อนย้อน ถึงแม้จะเกิดขึ้นด้วยแรงบีบ อัดในแนวทิศที่ใกล้เคียงกันก็ตาม

และจากอีกหลักฐานหนึ่งที่เป็นข้อมูลจากแผ่นหินบางที่แสดงลักษณะการถูกบีบอัดของริ้วขนานด้วย สายแร่ควอตซ์และเนื้อหินบด (รูปที่ 3.18 และ 3.17 ตามลำดับ) นั้นก็เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญว่ามีแรงบีบอัดเข้ามา กระทำกับพื้นที่ศึกษาอีกครั้ง หลังจากการเกิดขึ้นมาของริ้วขนานที่เกิดขึ้นพร้อมๆกับการเป็นชั้นหินคดโค้ง

4.2 กลไกการเกิดโครงสร้างทางธรณีวิทยา

กลไกที่ทำให้เกิดโครงสร้างทางธรณีวิทยาบริเวณพื้นที่ศึกษา (รูปที่ 4.3) คือแรงบีบอัดที่เข้ามากระทำ สองครั้ง ในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ และแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก

รูปที่ 4.3 แสดงแบบจำลองของพื้นที่ศึกษาก่อนการถูกเปลี่ยนลักษณะ (deformation)

แรงบีบอัดครั้งที่ 1 ที่เข้ามากระทำในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้นั้นทำให้ริ้วขนาน และชั้นหินคดโค้งในบริเวณพื้นที่ศึกษารวมไปถึงชั้นหินคดโค้งจุลและการเรียงตัวของแร่ไมกา รวมทั้งทำให้เกิด แนวแตกทั้งสองแนว (รูปที่ 4.4)

รูปที่ 4.4 แสดงแบบจำลองของพื้นที่ศึกษาที่ถูกแรงบีบอัดในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ (ลูกศรสีแดง) ซึ่งทำให้เกิดชั้นหินคดโค้ง (พื้นผิวสีเทา) ริ้วขนาน (เส้นประสีเทาและแถบสีเทาสั้น) และการเรียงตัวของแร่ไมกา (เส้นสี แดง) รวมทั้งทำให้เกิดชั้นหินคดโค้งจุล (วงกลมซ้าย) และแนวแตกทั้งสองแนว (แนวเส้นสีฟ้าและแนวเส้นสีเขียว) หลังจากนั้นมีแรงบีบอัดเข้ามากระทำกับพื้นที่ศึกษาอีกครั้งหนึ่งในแนวทิศเกือบตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งเป็นแรงที่ทำให้เกิดรอยเลื่อนย้อนบริเวณพื้นที่ศึกษา (รูปที่ 4.5) และในระดับจุลภาคก็เกิดการถูกบีบอัดของ ริ้วขนานด้วยสายแร่ควอตซ์และเนื้อหินบด

รูปที่ 4.5 แสดงแบบจำลองของพื้นที่ศึกษาที่ถูกแรงบีบอัดในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก (ลูกศรสีเหลือง) ซึ่งทำให้เกิดรอย เลื่อนย้อน (ระนาบสีแดง) และการถูกบีบของริ้วขนานด้วยสายแร่ควอตซ์กับเนื้อหินบด (วงกลมสีแดง)

4.3 วิวัฒนาการธรณีแปรสัณฐาน

ช่วงเวลาที่บริเวณพื้นที่ศึกษาได้รับผลกระทบจากธรณีแปรสัณฐานในอดีตนั้นเริ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายยุค คาร์บอนิเฟอรัสถึงต้นยุคเพอร์เมียนที่แผ่นเปลือกโลกมหาสมุทรได้มุดตัวลงไปใต้แผ่นจุลทวีปอินโดจีนแล้วทำให้ บริเวณพื้นที่ศึกษากลายเป็นตะกอนพอกตัวรูปลิ่ม ต่อจากนั้นก็ยังคงมีการมุดตัวของแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทร เรื่อยๆ จนกระทั่งในช่วงปลายยุคไทรแอสสิกถึงต้นยุคจูแรสสิก แผ่นจุลทวีปสึบูมาสุได้เคลื่อนที่เข้ามาชนกับ แผ่นจุลทวีปอินโดจีน (Metcalfe, 2013) ซึ่งพื้นที่ศึกษาจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์เหล่านี้มากที่สุดเมื่อ อ้างอิงจาก Bussai, 2005 ที่พบว่าพื้นที่บริเวณนี้จะได้รับแรงบีบอัดสองครั้ง โดยครั้งแรกเกิดขึ้นในยุคคาร์บอนิ เฟอรัสถึงเพอร์เมียน ซึ่งสัมพันธ์กับการมุดตัวของแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทรลงไปใต้แผ่นจุลทวีปอินโดจีน ทำให้ เกิดแรงบีบอัดในแนวตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ไปจนถึงแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก และครั้งที่สอง เกิดขึ้นในช่วงปลายยุคไทรแอสสิกถึงต้นยุคจูแรสสิก ซึ่งสัมพันธ์กับการชนกันของแผ่นจุลทวีปสึบูมาสุและอินโด จีน ทำให้เกิดแรงบีบอัดในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้

เพราะฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การมุดตัวของแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทรลงไปใต้แผ่นจุลทวีปอินโดจีนนั้น น่าจะเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดแรงบีบอัดแรงที่หนึ่ง ซึ่งเข้ามากระทำกับพื้นที่ศึกษาในแนวทิศตะวันตกเฉียง เหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ เพราะเป็นเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์แรกที่สามารถทำให้เกิดแรงบีบอัดในแนวนี้ได้ ถัดจากนั้นไปจนถึงช่วงที่แผ่นจุลทวีปสึบูมาสุชนกับแผ่นจุลทวีปอินโดจีนจะเป็นช่วงเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดแรง บีบอัดครั้งที่สองที่เข้ามากระทำกับพื้นที่ในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก (รูปที่ 4.6)

รูปที่ 4.6 แสดงแบบจำลองธรณีแปรสัณฐาน โดยพื้นที่ศึกษาอยู่ในสี่เหลี่ยมสีแดงซึ่งตั้งอยู่บน ตะกอนพอกตัวสามเหลี่ยม โครงสร้างทางธรณีวิทยาที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ศึกษา คาดว่าสัมพันธ์ กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปลายยุคคาร์บอนิเฟอรัสถึงต้นยุคจูแรสสิก

(Metcalfe, 2013)

บทที่ 5

สรุปผล

(Conclusion)

จากการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ทั้งในระดับมัชฌิมภาคและระดับจุลภาค มาเพื่อ วิเคราะห์และอภิปราย เพื่อหาลักษณะธรณีวิทยาโครงสร้างและกลไกที่ทำให้เกิดโครงสร้างทางธรณีวิทยา เหล่านั้นของเขาพลูตาหลวง ต.พลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี ซึ่งเป็นบริเวณใกล้กับรอยต่อระหว่างแผ่นจุล ทวีปสึบูมาสุและศิลาภูมิประเทศจันทบุรี โดยได้มีตะกอนพอกตัวรูปลิ่มจากแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทรขึ้นมา วางตัวอยู่บนในบริเวณครอบคลุมพื้นที่บริเวณจังหวัดชลบุรีและระยองรวมทั้งเขาพลูตาหลวงด้วยเช่นกัน ทำให้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวง มีลักษณะเป็นชั้นหินคดโค้งที่ระนาบชั้นหินคดโค้งว่าตัวอยู่ใน แนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ และมีรอยเลื่อนย้อนที่วางตัวในแนวทิศเหนือ-ใต้ รวมทั้งมีแนว แตกสองแนวที่เป็นแนวแตกร่วมเฉือน ซึ่งเกิดร่วมกันกับชั้นหินคดโค้งที่ได้กล่าวมา โดยจากสิ่งที่กล่าวมานี้ เกิด จากแรงบีบอัดสองครั้งที่เข้ามากระทำกับพื้นที่ศึกษา โดยครั้งแรกเกิดขึ้นในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งทำให้เกิดชั้นหินคดโค้งและแนวแตกร่วมเฉือน และครั้งที่สองเกิดขึ้นในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก

ธรณีวิทยาโครงสร้างของเขาพลูตาหลวงนี้ มีความสัมพันธ์กับการมุดตัวของแผ่นเปลือกโลกมหาสมุทร ลงไปใต้แผ่นจุลทวีปอินโดจีนและการชนกันของแผ่นจุลทวีปสึบูมาสุกับแผ่นจุลทวีปอินโดจีน ซึ่งเหตุการณ์ เหล่านี้นั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายยุคคาร์บอนิเฟอรัสจนถึงต้นยุคจูแรสสิก (Metcalfe, 2013)

เอกสารอ้างอิง

(Reference)

- Barr, S. M., and MacDonald, A. S. 1991. Toward a late Paleozoic-early Mesozoic tectonic model for Thailand. Journal of Thai Geosciences 1: 11-22.
- Bussai, C., 2005. Geologic structure of the low-grade metamorphic terrane, Chon buri Coastal Area. Chulalongkorn University, Bangkok.
- Chaodumrong. P., Salyapongse. S., Sarapirome, S., Palang, P., 2002. Geology of SW Khorat Plateau and eastern Thailand. In: Post-Symposium Excursion Guidebook of Symposium on Geology of Thailand. Department of Mineral Resources Thailand, Bangkok.
- Department of Mineral Resources (DMR), 2007, Geological Map of Chon Buri Province.
  Geological Survey Division, Department of Mineral Resources, Bangkok.
- Macdonald, A. S., Barr, S. M., Dunning, G. R., and Yaowanoiyothin, W. 1993. The Doi Inthanon metamorphic core complex in NW Thailand: Age and tectonic significance. Journal of southeast Asian Earth Sciences 1-4: 117-125.
- Metcalfe, I., 2011. Palaeozoic-Mesozoic history of SE Asia, In: Hall, R., Cottam, M., Wilson, M. (Eds.), The SE Asian gateway: history and tectonics of Australia-Asia collision. Geological Society, London, Special Publications, 355, pp. 7-35.
- Ridd, M.F., 2012. The role of strike-slip faults in the displacement of the Palaeotethys suture zone in Southeast Thailand. Journal of Asian Earth Sciences 51.

- Sone, M., Metcalfe, I., 2008. Parallel Tethyan sutures in mainland Southeast Asia: new insights for Palaeo-Tethys closure and implications for the Indosinian orogeny. Comptes Rendus Geosciences 340, 166–179.
- Sone, M., Metcalfe, I., Chaodumrong, P., 2012. The Chanthaburi terrane of southeastern Thailand: stratigraphic confirmation as a disrupted segment of the Sukhothai Arc. Journal of Asian Earth Sciences 61.
- Ueno, K., Charoentitirat, T., 2011. Carboniferous and Permian. In: Ridd, M.F., Barber, A.J., Crow, M.J. (Eds.), The Geology of Thailand. The Geological Society, London, pp. 71–136

ภาคผนวก

(Appendix)

Station 1	Strike	Dip direction	Dip angle
Foliation	43	133	61
Foliation	28	118	45
Foliation	43	133	62
Foliation	39	129	57
Foliation	45	135	78
Foliation	47	137	61
Foliation	42	132	68
Foliation	52	142	50
Foliation	43	133	64
Foliation	60	150	54
Foliation	60	150	55
Foliation	54	144	47
Foliation	353	83	27
Foliation	354	84	16
Foliation	344	74	30
Foliation	355	85	40
Foliation	348	78	28
Foliation	341	71	16
Foliation	1	91	25
Foliation	7	97	39
Foliation	28	118	29
Foliation	35	125	37
Foliation	352	82	26

Foliation	1	91	24	
Foliation	5	95	37	
Foliation	2	92	26	
Foliation	40	130	30	
Foliation	26	116	28	
Foliation	352	82	28	
Foliation	349	79	28	
Foliation	334	64	18	
Foliation	5	95	23	
Foliation	1	91	37	
Foliation	358	88	38	
Foliation	23	113	38	
Foliation	26	116	28	
Foliation	35	125	58	
Foliation	42	132	62	
Foliation	50	140	57	
Foliation	47	137	49	
Foliation	36	126	54	
Foliation	39	129	51	
Foliation	53	143	51	
Foliation	44	134	49	
Foliation	40	130	60	
Foliation	49	139	59	
Foliation	39	129	57	
Foliation	41	131	50	
Foliation	57	147	54	
Foliation	37	127	55	
Foliation	37	127	55	

Foliation	37	127	51
Foliation	32	122	58
Foliation	43	133	57
Foliation	45	135	55
Foliation	49	139	56
Foliation	39	129	54
Foliation	49	139	48
Foliation	33	123	53
Foliation	45	135	50
Foliation	41	131	62
Foliation	50	140	58
Foliation	45	135	60
Foliation	60	150	53
Foliation	25	115	52
Foliation	34	124	45
Foliation	41	131	57
Foliation	36	126	54
Foliation	50	140	51
Foliation	45	135	51
Foliation	37	127	46
Foliation	88	178	40
Foliation	52	142	40
Foliation	73	163	24
Foliation	66	156	44
Foliation	51	141	38
Foliation	48	138	56
Foliation	38	128	54
Foliation	49	139	38

Foliation	53	143	47
Foliation	39	129	54
Foliation	68	158	41
Foliation	50	140	46
Fault	50	140	38
Fault	50	140	39
Fault	50	140	36
Fault	52	142	36
Fault	50	140	39
Fault	51	141	36
Fault	53	143	38
Fault	52	142	36
Fault	49	139	40
Fault	46	136	37
Fault	52	142	37
Fault	54	144	36
Fault	51	141	37
Fault	50	140	36
Fault	55	145	30
Fault	51	141	37
Fault	53	143	35
Fault	51	141	38
Fault	52	142	39
Fault	49	139	41
Fault	344	74	32
Fault	23	113	37
Fault	23	113	24
Fault	29	119	24

Fault	41	131	47
Fault	23	113	36
Fault	41	131	47
Fault	45	135	70
Fault	24	114	55
Fault	15	105	28
Fault	6	96	15
Fault	14	104	16
Fault	35	125	15
Fault	12	102	16
Joint 1	119	209	55
Joint 1	123	213	89
Joint 1	141	231	67
Joint 1	104	194	47
Joint 1	114	204	59
Joint 1	111	201	36
Joint 1	112	202	44
Joint 1	110	200	73
Joint 1	114	204	63
Joint 1	118	208	56
Joint 1	108	198	37
Joint 1	114	204	57
Joint 1	116	206	55
Joint 2	4	94	77
Joint 2	342	72	80
Joint 2	355	85	79
Joint 2	31	121	71
Joint 2	45	135	82

Joint 2	43	133	79
Joint 2	52	142	87
Joint 2	14	104	87
Joint 2	40	130	87
Joint 2	29	119	76
Joint 2	32	122	81
Joint 2	22	112	85

.

Station 2		Dip	
	Strike	direction	Dip angle
Foliation	258	348	16
Foliation	258	348	25
Foliation	305	35	22
Foliation	314	44	19
Foliation	296	26	38
Foliation	316	46	25
Foliation	300	30	26
Foliation	315	45	24
Foliation	293	23	34
Foliation	299	29	22
Foliation	307	37	25
Foliation	302	32	27
Foliation	293	23	32
Foliation	289	19	32
Foliation	284	14	26
Foliation	294	24	26
Foliation	294	24	24
Foliation	293	23	38

Foliation	327	57	27
Foliation	307	37	33
Foliation	307	37	33
Foliation	287	17	39
Foliation	315	45	31
Foliation	279	9	33
Foliation	312	42	33
Foliation	292	22	28
Foliation	317	47	34
Foliation	246	336	32
Foliation	300	30	36
Foliation	268	358	35
Foliation	264	354	33
Foliation	286	16	31
Foliation	294	24	30
Foliation	293	23	22
Foliation	281	11	29
Foliation	287	17	31
Foliation	296	26	26
Foliation	305	35	28
Foliation	323	53	38
Foliation	317	47	42
Foliation	325	55	31
Foliation	318	48	31
Foliation	324	54	36
Foliation	337	67	25
Foliation	337	67	35
Foliation	337	67	25

Foliation	327	57	38
Foliation	324	54	36
Foliation	335	65	31
Foliation	332	62	37
Foliation	332	62	37
Foliation	331	61	36
Foliation	333	63	35
Foliation	340	70	31
Foliation	344	74	30
Foliation	319	49	36
Foliation	321	51	35
Foliation	315	45	35
Foliation	343	73	34
Foliation	335	65	34
Foliation	337	67	36
Foliation	345	75	33
Foliation	335	65	32
Foliation	338	68	34
Foliation	339	69	34
Foliation	338	68	35
Foliation	338	68	35
Foliation	248	338	13
Foliation	249	339	15
Foliation	317	47	24
Foliation	310	40	27
Foliation	323	53	28
Foliation	310	40	31
Foliation	324	54	27

Foliation	331	61	30
Foliation	320	50	27
Foliation	0	90	21
Foliation	358	88	18
Foliation	321	51	22
Foliation	331	61	27
Foliation	327	57	26
Foliation	329	59	23
Foliation	344	74	25
Foliation	323	53	23
Foliation	254	344	40
Foliation	292	22	24
Foliation	246	336	31
Foliation	249	339	15
Foliation	230	320	33
Fault	190	280	35
Fault	173	263	23
Fault	•		
	190	280	38
Fault	190	280 282	38 36
Fault Joint 1	190 192 112	280 282 202	38 36 58
Fault Joint 1 Joint 1	190 192 112 113	280 282 202 203	38 36 58 62
Fault Joint 1 Joint 1 Joint 1	190 192 112 113 123	280 282 202 203 213	38 36 58 62 58
Fault Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1	190 192 112 113 123 120	280 282 202 203 213 210	38 36 58 62 58 67
Fault Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1	190 192 112 113 123 120 142	280 282 202 203 213 210 232	38 36 58 62 58 67 63
Fault Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1	190 192 112 113 123 120 142 124	280 282 202 203 213 210 232 214	38 36 58 62 58 67 63 69
Fault Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1	190 192 112 113 123 120 142 124 120	280 282 202 203 213 210 232 214 210	38 36 58 62 58 67 63 69 58
Fault Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1 Joint 1	190 192 112 113 123 120 142 124 124 120 140	280 282 202 203 213 210 232 214 210 230	38 36 58 62 58 67 63 63 69 58 58

Joint 1	120	210	59
Joint 1	117	207	66
Joint 1	122	212	65
Joint 2	65	155	79
Joint 2	67	157	80
Joint 2	51	141	67
Joint 2	63	153	73
Joint 2	55	145	69
Joint 2	61	151	72
Joint 2	53	143	75
Joint 2	32	122	75
Joint 2	58	148	71